

—Sí, ara hi ha un sistema francès amb fusta emmotllada. Tot el vaixell es construeix amb làmines d'uns 5 mm. de gruix i s'encolen amb una cola especial, molt resistent.

A part de les aixes, es fa servir alguna eina especial?

—No, pràcticament les altres són les mateixes que utilitzen els fusters.

La fusta que li envien per a la construcció, d'on prové?

—De llocs diferents. N'hi ha del país: Girona, Camprodon... i n'hi ha de fora, de Guinea, ambero, cedre, teca...

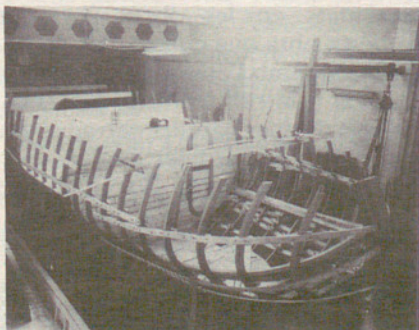
Actualment, hi ha algun altre mestre d'aixa a la nostra província?

—Segurament a Blanes, L'Escala, Palamós, però s'ha de reconèixer que són una minsa quantitat i sobretot si ens vénen a la memòria les drassanes Mallol de la nostra ciutat on a principi de segle hi treballaven gran nombre de mestres d'aixa i de calafats.

En quina situació es troba la seva feina?

—L'increment de la pesca esportiva en els darrers anys ha fet que la demanda d'aquests vaixells de fusta no minvés, és a dir, de feina no en falta. Potser manca gent que s'hi vulgui dedicar plenament i reconec que l'aprenentatge és dur i requereix molt de temps.

El Sr. Gay acaba l'entrevista explicant-nos que tots els vaixells que fa són diferents i que quasi sempre es destrueix la maqueta un cop finalitzat; ens ensenya uns plànols complicadíssims de portar a la pràctica en fusta, ja que tot són corbes, i el deixem amb la quilla d'allò que ha de ser un elegant veler de dotze metres fet a l'estil de les làmines que ja abans ens ha explicat.

VOCABULARI BÀSIC DE L'OFICI DE MESTRE D'AIXA

AIXA. — Eina que serveix per a desbastar i obrar fusta. Consisteix en una fulla ampla i sensiblement corbada, amb un tall en una de les seves vores i amb un ull o anella en la part oposada per on s'emmanega l'eina. El mànec s'estén en direcció perpendicular a la del tall i la fulla pot ésser perllongada, més enllà del maneguet, per un apèndix que forma una cabota de martell o una segona fulla amb tall perpendicular o paral·lel al primer. L'aixa és una de les eines utilitzades en la construcció d'embarcacions de fusta.

MESTRE D'AIXA. — Menestral que a les drassanes de vaixells de fusta treballa aquesta i projecta i construeix tota mena d'embarcacions. El 1632, a Barcelona, els mestres d'aixa establiren llur confraria, la qual es mantingué amb poques modificacions fins al 1710, que s'unificaren els mestres d'aixa i de calafat. El 1761 s'instituí el gremi de mestres d'aixa i de calafat, de gran importància fins al 1813, que les Corts de Cadis decretaren la llibertat de treball. Posteriorment, el 1824, es reorganitzaren, però perderen una part del caràcter tradicional, fins que el decret del 2 de maig de 1847 dissolgué tots els gremis del mar.

CALAFAT. — Persona que té per ofici calafatar. Antigament, menestral que calafatava naus. La seva activitat s'estenia a vegades a tasques afins, com les de descarregador de port. Eren importants les drassanes dels grans ports i també a les petites viles litorals.

També té aquest nom l'eina de tall ample, en forma d'escarpa, emprada pels boters i els calafats per a posar boga o estopa a les juntes de les dogues de la bóta o de les taules de l'embarcació. És anomenat també calador.

QUADERNA. — Cadascuna de les peces corbades, fixades transversalment a la carena, que constitueixen la carcassa del buc i suporten el folre. Són compostes de diversos elements de fusta en les embarcacions de fusta.

Entre les quadernes, que reben diversos noms segons la posició i la funció, hom distingeix les mestres, les principals, les revirades, les fortes i les planes.

QUILLA. — Peça longitudinal metàl·lica o de fusta, la primera que hom col·loca en la construcció d'una embarcació, que és disposada de proa a popa, a la part inferior del navili, perllongada a proa per la roda i a popa pel codast i que pot ser considerada la base de tota l'estructura de l'embarcació i el seu eix longitudinal.

BOT. — Embarcació menor, generalment de fusta, sense coberta ni corredor, propulsada a rem, a vela o a motor. En cas de portar vela sol ser al terç o al quart o bé aurica o llatina. Normalment la seva funció és de fer d'embarcació auxiliar d'un vaixell.

LLAGUT. — Petita embarcació d'arqueig variable aparellada amb vela llatina, per a la pesca i el cabotatge. És una embarcació típica de la mar catalana i del golf de Lleó.

XAICA o GUSSI. — Llagut petit d'uns vint pams.

De la Gran Enciclopèdia Catalana